

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ

за 2024. годину

У Добоју, фебруар 2025. године

Увод

Градска развојна агенција Добој (ГРАД) је у 2024. години наставила своју мисију подршке економском развоју града Добоја, са посебним освртом на унапређење пословања малих и средњих предузећа (МСП), привлачење инвестиција, те јачање капацитета локалне привреде. У контексту укупног економског развоја града, Агенција је активно радила на прилагођавању изазовима глобалних и регионалних привредних токова, са акцентом на организовање семинара и обука усмерених на развој привреде и сектора МСП. Овај извештај резимира кључне активности и достигнућа ГРАД-а у 2024.

Општи привредни развој града Добоја у 2024. години

Економски развој града Добоја у 2024. години обиљежила је постепена стабилизација након изазова изазваних пандемијом и глобалним економским поремећајима претходних година. Према прелиминарним подацима, град је забележио благи пораст броја регистрованих предузећа, посебно у сектору МСП, што указује на опоравак предузетничког духа. Кључни сектори као што су производња, пољопривреда и услуге задржали су стабилан допринос локалној привреди, док је незапосленост забиљежила благи пад захваљујући мјерама економске подршке које имплементирају Град Добој и ГРАД у сарадњи са Владом Републике Српске.

Међутим, изазови као што су инфлација, растуће цене енергије и ограничен приступ међународним тржиштима наставили су да утичу на конкурентност локалних предузећа. У том контексту, ГРАД је одиграо кључну улогу у пружању техничке и привлачењу финансијске подршке предузетницима, често у партнерству са међународним донаторима као што су УНДП, СИДА и програми ЕУ.

Активности Градске развојне агенције Добој

У 2024. години ГРАД је спровео низ активности у циљу јачања привредне структуре града. Кључни сегмент рада односио се на писање и реализацију пројеката, пружање бесплатних услуга попут израде бизнис планова и организовања едукативних програма. Агенција је наставила успешну сарадњу са Градском управом, посебно са Одељењем за привреду и Одељењем за стратешко планирање, обезбеђујући координацију између локалних политика и развојних иницијатива.

Градска развојна агенција Добој је у 2024. години пратила реализацију свог предложеног Програма рада, који је скупштина града Добој усвојила на редовној 24. сједници одржаној 06.02.2024. године. Једна од главних смјерница свакако је био документ Стратегија развоја Града Добоја за период 2023-2029. године, у којем Градска развојна агенција Добој има улогу носиоца у провођењу мјера у неколико кључних стратешких области, као што су:

1.1.1.1. Развој „Слободне зоне Добој“ и индустријске зоне „Трудбеник“;

1.2.4. Подршка оснивању стартап-а и samozapošljavanju (ЦЕФЕ Програм подршке предузетништву који имплементирају Градска развојна агенција Добој и Удружење тренера ЦЕФЕ);

1.3.1. Подстицаји, умрежавање и саветодавна подршка пословном сектору.

У вези са имплементацијом наведених мјера отворен је Градски парк Добој: отворена 28. новембра 2024. године, ова нова шопинг дестинација има 45 малопродајних објеката на 63.000 квадратних метара, позиционирајући се као највећи ритејл парк у Босни и Херцеговини. Овај развој ће вероватно стимулисати локалну трговину и привући посетиоце из околних подручја и шире.

Такође, у 2024. години у Добоју су се одвијале различите развојне активности и

иницијативе усмјерене на подршку малим и средњим предузећима (МСП). Центар за дигиталне иновације (ДИХ): ЕУ4ДигиталСМЕ пројекат, који суфинансирају Европска унија и њемачко савезно министарство за економску сарадњу и развој, фокусира се на успостављање и подршку чворишта за дигиталне иновације у Босни и Херцеговини, укључујући Добој. Овај пројекат има за циљ да унапреди дигитализацију, аутоматизацију и иновације међу малим и средњим предузећима обезбеђивањем приступа дигиталним алатима и неговањем екосистема који погодује технолошком напретку.

Подршка и признање: Привредна комора Републике Српске одржала је 2024. године манифестацију којом је одала признање успјешним бизнисима у региону, укључујући и добојске. Ово признање истиче отпорност и достигнућа локалних малих и средњих предузећа упркос економским изазовима. Фокус сектора: Примарни сектори за мала и средња предузећа у Добоју укључују прераду метала, дрвопрераду и ИТ сектор, подржан од иницијатива као што је ИДЕМО ХУБ, који укључује сарадњу са различитим локалним институцијама како би се повећала конкурентност ових сектора на глобалним тржиштима.

Иновација и конкурентност: Кроз пројекте као што су ЕУ4ДигиталСМЕ и ДИХ ИДЕМО, постоји подстицај да се повећа конкурентност МСП кроз дигиталне иновације, фокусирајући се на секторе који су у складу са локалним снагама и глобалном потражњом.

Изазови: Упркос овим позитивним помацима, предузећа у Добоју, као и она широм Босне и Херцеговине, суочавају се са изазовима као што су политичке тензије, бирократске препреке и потреба за даљим реформама тржишта како би се подстакла страна улагања и локално предузетништво.

Фокус у 2024. години био је на искориштавању географских и инфраструктурних предности Добоја, јачању дигиталних способности и подстицању окружења за развој малих и средњих предузећа. Међутим, текући политички и економски проблеми у региону настављају да обликују пословни пејзаж, захтевајући стално прилагођавање и иновације од стране локалних предузећа.

У наставку извјештаја представљен је низ од неколико едукативних догађаја у Добоју у које се ГРАД укључио у 2023. години и наставио са праћењем активности и сарадње са корисницима током 2024. године, на тему подршке предузетништву, а чији ће резултати подршке бити видљиви у 2025. години и даље како слиједи:

- Семинар: Идентификација, припрема и имплементација развојних пројеката
Организатор: Градска развојна агенција Добој (ГРАД) у сарадњи са Развојном агенцијом Републике Српске; Опис: Четвородневни тренинг за предузетнике и представнике локалних институција о писању предлога пројеката за привлачење средстава. Обухватао је практичне радионице и студије случаја. Циљ: Омогућити учесницима да конкуришу за домаће и међународне грантове. Број учесника: 20; Исход: Додељени сертификати учесницима.

- Радионица: Основе предузетништва за младе
Организатор: ГРАД уз подршку УНДП-а и програма „ЕУ4Бусинесс“; Опис: Дводневна радионица намењена младима до 30 година, са фокусом на развијање пословних идеја, писање бизнис плана и основне финансијске вештине; Циљ: Подстицање предузетничког духа код младих; Број учесника: 25; Исход: Три најбоље пословне идеје добиле су менторску подршку.

- Академија продаје и маркетинга за мала и средња предузећа.

Организатор: ГРАД у сарадњи са Европском мрежом предузећа (ЕЕН); Опис: Шестодневни интензивни програм који је покривао теме као што су основе продаје, дигитални маркетинг, брендирање и стратегије пласмана производа; Циљ: Повећање конкурентности МСП на локалном и регионалном тржишту; Број учесника: 15; Исход: Полазници су стекли практична знања и програм завршили завршним испитом.

- Образовање: Дигитализација пословања малих предузећа

Организатор: ГРАД и ИТ компанија „Теденет“; Опис: Дводневна обука о примени дигиталних алата у пословању, укључујући е-трговину, ЦРМ системе и управљање друштвеним медијима; Циљ: Унапређење дигиталних вештина предузетника; Број учесника: 10; Исход: Имплементација дигиталних решења међу пет учесника.

- Форум: Женско предузетништво – могућности и изазови

Организатор: ГРАД уз подршку Удружења пословних жена Републике Српске; Опис: Једнодневни догађај који је укључивао предавања, панеле и умрежавање, са фокусом на подршку женама у покретању и развоју сопственог бизниса; Циљ: Промовисање родне равноправности у предузетништву; Број учесника: 30; Исход: Усвојене препоруке за локалне политике које подржавају женско предузетништво.

- Радионица: Финансирање стартап и иновација

Организатор: ГРАД у сарадњи са Инвестиционо-развојном банком Републике Српске (ИРБРС); Опис: Обука о опцијама финансирања за почетак пословања, укључујући зајмове, грантове и ризични капитал; Циљ: Повезивање предузетника са изворима финансирања; Број учесника: 20; Исход: Два стартап предузећа су постигла прелиминарне договоре са инвеститорима.

Агенција је учествовала на међународним форумима и сајмовима, попут Међународног сајма ЕКСПО-Бања Лука, гдје су остварени контакти са привредницима из региона и ЕУ.

Представник ГРАД-а је укључен у пројекат локалног економског развоја у Босни и Херцеговини, који имплементира швајцарски Каритас, у својству члана Управног одбора пројекта, који тек треба да покаже резултате у наредном периоду отварањем позива за грант средства свим организацијама и удружењима града Добоја. Представник ГРАД-а учествовао је на семинару „Откључавање потенцијала ЛЕР-а“ одржаном у Цриквеници у септембру 2024. године и наставља да прати и доприноси реализацији ових активности.

Закључак

Активности Градске развојне агенције Добој у 2024. години допринијеле су повећању броја успјешно реализованих пословних иницијатива, посебно у сектору МСП-а. Организовани семинари и обуке оснажили су капацитете домаћих привредника, док је сарадња са међународним партнерима омогућила приступ додатним средствима и знањима. Иако изазови као што су недостатак квалификоване радне снаге и ограничена буџетска средства остају, Агенција је успела да задржи фокус на одрживом развоју и подршци привреди. Градска развојна агенција Добој је 2024. године потврдила своју кључну улогу у економском развоју града, посебно кроз подршку сектору малих и средњих предузећа и организацију едукативних програма.

Финансијски извјештај Агенције за 2024. годину (Биланс стања, Биланс успјеха, Биланс токова готовине, Напомене уз финансијске извјештаје) благовремено су припремљени и достављени АПИФ-у (Агенција за привредне и финансијске регистре), а усвојени од стране Управног одбора Агенције. Подаци дати у Финансијским извјештајима усклађени су са Финансијским планом Агенције за 2024. годину.

Бр: 147/25

Датум: 24.02.2025. godine

в.д. директора

/ Дарио Атијас/